

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Полтавський державний медичний університет
Coventry University (Велика Британія)
Universität Würzburg (Німеччина)
Universidad de La Rioja (м. Логронья, Іспанія)
Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (м. Каунас, Литва)
Instituto Superior Politécnico de Viseu (Португалія)
Instituto Politécnico de Portalegre (Португалія)
Uniwersytet Rzeszowski (Польща)
Instytut Pedagogiki Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej (Польща)
Universitatea Creștină "Dimitrie Cantemir" (м. Бухарест, Румунія)
University of Sri Jayawardenepura (Sri Lanka)
Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика
Українська інженерно-педагогічна академія
Громадська спілка «Асоціація з розвитку професійної та неперервної освіти»
Харківський національний медичний університет
Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова
Буковинський державний медичний університет (м. Чернівці)
Львівський національний університет природокористування
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

ЗБІРНИК СТАТЕЙ

**VIII Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИКИ, ПРОФЕСІЙНОЇ
ЛІНГВОДИДАКТИКИ, ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ
ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

м. Полтава, 22-24 листопада 2023 року

ЗБІРНИК СТАТЕЙ
VIII Міжнародної науково-практичної
конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИКИ,
ПРОФЕСІЙНОЇ ЛІНГВОДИДАКТИКИ,
ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ»
м. Полтава, 22-24 листопада 2023 р.

PROCEEDINGS
of the 8th International Conference
“TOPICAL ISSUES OF LINGUISTICS,
PROFESSIONAL LINGUODIDACTICS,
PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY OF HIGHER
EDUCATION”
Poltava, 22-24 November 2023

ББК 74.58+81.2

УДК 378.6

ISBN 978-617-8231-43-9

Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи: збірник статей VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 22-24 листопада 2023 р.). Полтава: Вид-во “Астроя”, 2024. 449 с.

У збірнику представлено статті вітчизняних та зарубіжних науковців, у яких висвітлюються різноманітні проблеми сучасної лінгвістики, психології, педагогіки та дидактики вищої школи. Збірник рекомендовано науково-педагогічним працівникам вищих навчальних закладів, магістрантам, аспірантам, а також усім, хто цікавиться психолого-педагогічними, лінгвістичними та дидактичними проблемами вищої школи.

Автори публікацій несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.

BBC 74.58+81.2

UDC 378.6

ISBN 978-617-8231-43-9

Topical Issues of Linguistics, Professional Linguodidactics, Psychology and Pedagogy of Higher Education: Proceedings of the 8th International Conference (Poltava, 22-24 November 2023). Poltava: “Astraya”, 2024. 449 p.

The proceedings present articles by the Ukrainian, Polish and Romanian scholars, covering the latest trends in modern linguistics, psychology, pedagogy and didactics in higher education. The collection is recommended for research and teaching staff of higher education institutions, undergraduates, graduate students, as well as anyone interested in the psychological, pedagogical, linguistic and didactic issues of higher education.

The authors of the publications are responsible for the copyright observance, accuracy of the given factual data, grammatical and stylistic errors.

освіти, спланувати подачу його результатів дослідження [4, 5].

Така робота дозволяє кожному учаснику наукового гуртка реалізувати себе, у першу чергу, як особистість, проявити свої найкращі розумові здібності, збагатити свої знання та оволодіти новими практичними навичками.

Таким чином, робота студентського наукового гуртка на кафедрі гістології, цитології та ембріології, дає можливість його учасникам підготувати власну наукову роботу, що посприяє їхньому професійному зростанню, познайомитися із однодумцями. Допомогає поєднати творчий підхід, реалізувати набуті теоретичні знання та практичні навички, а також підвищує рівень підготовки майбутніх фахівців, як складової професійної підготовки студентів та розвиток наукового потенціалу майбутніх науковців.

Список використаних джерел

1. Дронов О.І., І.Л. Насташенко, І.О. Ковальська [та ін.] Роль діяльності студентського наукового гуртка в мотивації професійної орієнтації студентів медиків. *ВІСНИК ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»*. Том 13, Випуск 1(41). С. 288-290.
2. Лісецька І.С. Роль студентського наукового гуртка у підготовці майбутніх висококваліфікованих спеціалістів. *Сучасна педіатрія. Україна* 2(106)/2020. С. 104-107.
3. Шепітько В.І., Борута Н.В., Стецук Є.В., Скотаренко Т.А., Григоренко А.С. Діяльність студентського наукового товариства є першим кроком підготовки висококваліфікованих спеціалістів «*Priority directions of science and technology development*» 25-27.10.2020, Kyiv, Ukraine. 2020. 1017 p.
4. Шепітько В.І., Борута Н.В., Стецук Є.В., Вільхова О.В., Скотаренко Т.А. Вплив студентських наукових гуртків вищої школи на процес становлення та формування молодого науковця. *III Міжнародна науково-практична конференція «PrioritydirectionsofScienceandtechnologydevelopment»*. Kyiv, Ukraine, 22-24 November 2020. С. 719-723.
5. Шепітько В.І., Борута Н.В., Стецук Є.В., Якушко О.С., Волошина О.В. Діяльність студентського наукового гуртка на кафедрі гістології, цитології та ембріології УМСА. «*Science and Education: problems, Prospects and Innovations*» 4-6 November 2020, Kyoto, Japan. 2020. 746 p.

УДК 378.147:611.013/.018/.018.1

**Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Левченко О.А.,
Пелипенко Л.Б., Волошина О.В., Вільхова О.В., Рудь М.В.
Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна**

ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ ВСЕСВІТНОЇ МЕРЕЖІ «ІНТЕРНЕТ» У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ

Головною метою навчання здобувачів освіти в медичних вузах України є забезпечення високоякісної підготовки фахівців, а також підвищення престижу вищої школи України на світовому ринку медичних послуг. У світлі сучасних вимог використання інтерактивного навчання, що спонукає здобувачів освіти до активної

мисленнєвої та практичної діяльності в процесі оволодіння навчальним матеріалом, сприяє вдосконаленню підготовки майбутніх високопрофесійних медиків.

Інтернет-ресурси стали повсякденним у нашому житті. Здобувачі вищої освіти почувуються комфортно, спілкуючись у мережі з іншими, і часто сприймають це як досвід, аналогічний особистому спілкуванню. Хоча неможливо відтворити в онлайн-режимі весь досвід особистого навчання, досягнення в галузі технологій та рівень комфорту їх і викладачів під час використання цих технологій підвищують ймовірність продовження онлайн-навчання у майбутньому.

Зараз є актуальним дослідження впливу Інтернет-ресурсів в інформаційному просторі на розвиток молоді, оскільки на рівні з дорослими сформованими особами, все більша кількість підростаючого покоління має доступ до всесвітньої мережі, більш того уряд реалізовує державну програму оснащення загальноосвітніх закладів країни комп'ютерами з доступом до мережі. Це можна пояснити тим, що Інтернет стає інформаційно-освітнім середовищем для підростаючого покоління, без якого вони не уявляють своє життя.

Ключові слова: Інтернет-ресурси, кафедра гістології, цитології та ембріології.

The primary goal of Ukrainian medical universities is to provide quality education and enhance the status of Ukrainian higher education in global healthcare. In line with contemporary standards, the use of interactive learning techniques, which encourage students to engage in active thinking and practical exercises as they master educational content, enhances the preparation of future highly qualified medical professionals.

Online resources have become an everyday part of our lives. Higher education students feel comfortable interacting with others online and often consider it an experience similar to face-to-face communication. Although it is not yet possible to recreate the atmosphere of face-to-face teaching in a virtual format, progress in technological innovation and ease of use make it more appropriate to continue learning online in the future.

The study of the influence of Internet resources on adolescent development is relevant because, in addition to adults, an increasing number of younger generations can access the World Wide Web. At the same time, the government is implementing a nationwide initiative to equip the country's secondary schools with Internet-capable computers. Thus Internet is becoming a platform for education and information that the younger generation cannot imagine living without.

Key words: Internet resources, Department of Histology, Cytology and Embryology.

Сьогодні всесвітня мережа «Інтернет» міцно впровадився в життя сучасної людини, навіть неможливо уявити жодну сферу життя та професійної діяльності без використання ресурсів та сервісів всесвітньої мережі. Нові інтернет-технології вже підтверджують свою виняткову цінність і корисність, і особливо для освітніх цілей у багатьох галузях [1], зокрема під час навчання у медичному вузі.

Досвід використання інтернет-ресурсів, під час навчання здобувачів освіти на кафедрі гістології, цитології та ембріології, показав їх неоціненну значимість для всіх учасників освітнього процесу. В цьому сенсі величезну допомогу надають численні освітні портали. Багато здобувачів освіти використовують конспекти лекцій, схеми та таблиці, які в достатньому обсязі представлені на різних веб-сайтах. Однак, здобувачу освіти досить складно орієнтуватися у величезній кількості інформації, вибирати інтернет-сторінки, де викладення матеріалу, що вивчається, оптимально за обсягом та змістом і відрізняється високою якістю [2].

Впровадження новітніх технологій в навчальний процес, завжди

вважалося прогресивним кроком і підвищувало мотивацію здобувачів вищої освіти до навчання. Інноваційні методики включають використання комп'ютерних та інтерактивних систем для створення сучасних освітніх технологій, які сприятимуть загальному розвитку особистості здобувача освіти, формуванню його світоглядної культури, набуттю індивідуального досвіду творчості [1, 2].

Важливе місце в системі вищої медичної освіти при підготовці висококваліфікованих медиків, займає ОК «Гістологія, цитологія та ембріологія», що закладає основи наукового структурно-функціонального підходу до аналізу життєдіяльності людини в нормі. Це зумовлено тим, що сучасні досягнення медичної науки поглибили розуміння будови та функцій організму людини, особливостей її адаптації до різних впливів.

Метою роботи є дослідити особливості впливу всесвітніх Інтернет-ресурсів на здобувачів вищої освіти та провести аналіз позитивної динаміки на практичному занятті на кафедрі гістології, цитології та ембріології в Полтавському державному медичному університеті.

Враховуючи широке поширення та величезну популярність соціальних мереж, для стимулювання інтересу до вивчення нашої дисципліни, коригування узгодженого процесу підготовки здобувачів освіт, її координації в режимі реального часу найпростішим є їх застосування у викладацькій роботі. У цьому сенсі оптимальним бачиться створення профільної групи чи спільноти з гістології, цитології та ембріології.

З метою підтримки соціальних контактів із нашими здобувачами освіти, кафедрою гістології, цитології та ембріології було створено власну сторінку в соцмережах Facebook, Instagram, яка користується незмінною популярністю у здобувачів освіти. У цьому співтоваристві ми викладаємо цікаві пости з тем, що вивчаються, в яких наводиться детальна розширена інформація для найбільш мотивованих здобувачів освіти, так і жартівливі матеріали, які можуть зацікавити всіх учасників освітнього процесу.

Останнім часом на сторінках спільнот досить легко створювати різні тести, що дозволяє забезпечити самоконтроль здобувачів освіти під час освоєння ними нової теми. На сторінках соціальних мереж викладач може наводити списки та посилання на рекомендовані підручники.

Особливо ефективні дані групи у тому плані, що є нагадуванням та стимулом для підготовки до занять, оскільки у разі, якщо здобувач освіти вступив до членів спільноти, нові матеріали потраплятимуть у стрічку його новин та з великою часткою ймовірності будуть переглянуті. На сторінках подібних спільнот можна проводити опитування, які виявляють думку здобувачів, щодо стилю викладу матеріалу, і відповідно до нього коригувати зміст.

Не викликає сумніву також і зручність використання профільних спільнот для публікації різних оголошень, освітлення новин кафедри, розклад засідань наукового гуртка. Соціальні мережі з легкістю допомагають забезпечити зворотний зв'язок здобувачів освіти з викладачами кафедри. На сторінках груп здобувачі освіти можуть ставити питання та отримувати на

них відповіді від викладачів. Крім того, вони можуть спілкуватися один з одним, обговорюючи певні складнощі у вивченні дисципліни.

Навчання на кафедрі гістології, цитології та ембріології, у нашій медичній установі вищої освіти, передбачає насамперед вивчення мікропрепаратів, запам'ятовування їх зовнішніх особливостей і замальюванням їх у компендіуми, освоєння практичних навичок мікроскопування.

Кафедра гістології, цитології та ембріології має сім навчальних кімнат, до кожної кімнати приєднана всевітня мережа «Інтернет», аудиторії обладнані сучасною технікою (мультимедійними проекторами, плазмовими телевізорами, мікроскопами з відеокамерами). Дане обладнання під час занять дає змогу якісно спроектувати зображення мікропрепаратів на екран мультимедійного проектора або телевізора.

У рамках реалізації компетентнісного підходу на практичних заняттях кафедри гістології, цитології та ембріології, особлива увага приділяється оволодінню практичними навичками, а саме вивченню мікроскопічної будови клітин та тканин за допомогою діагностики гістологічних препаратів, що дає можливість у повній мірі зрозуміти досить складну просторову організацію людського організму. Таким чином, під час занять здобувачі вищої освіти послідовно освоюють три рівні формування навичок: знати, вміти, володіти.

Сам алгоритм засвоєння практичних навичок майбутніми фахівцями можна відобразити у таких етапах:

- робота здобувачів вищої освіти із зображеннями структурних компонентів органу на світлооптичному рівні, з подальшим замальюванням їх у компендіуми та нанесенням відповідних позначень;
- візуалізація гістологічних препаратів за допомогою віртуальних гістологічних лабораторій «Histology Guide» та «Lumen Histology». За допомогою новаторських технологій є можливість досліджувати тканини та органи при різних збільшеннях і методах забарвлення. При цьому здобувачі освіти, перебуваючи у комфортних умовах кафедри та маючи можливість засвоювати теоретичний матеріал порівнюючи схематичне зображення тканини чи органу з натуральним гістологічним препаратом [3].

Специфікою викладання ОК «Гістології, цитології та ембріології» є необхідність засвоєння значного за обсягом теоретичного матеріалу, набуття практичних навичок роботи з мікроскопом, детального вивчення великої кількості мікропрепаратів, що неможливо здійснити за самостійної підготовки вдома. Інтернет надає величезну допомогу, тому що в мережі можна знайти численні фото препаратів, що вивчаються.

У соціальних мережах ми наводимо посилання на ці ресурси та рекомендуємо їх здобувачам освіти для підготовки до практичних занять. Це значною мірою спростить процес вивчення мікропрепаратів та підвищить рівень їх розуміння. Однак масове використання даних сайтів обмежене, з

одного боку, пасивністю та нестачею часу у більшості здобувачів освіти, а іноді й високими технічними вимогами, необхідні використання даних ресурсів. З іншого боку, програма іноземних вузів та їх препарати дещо відрізняються від досліджуваних у нас, що ускладнює їхнє сприйняття здобувачами освіти.

Простішим, на наш погляд, буде створення на базі даних сайтів або власних фото навчальних відео із закадровим коментуванням необхідних дій та послідовності вивчення препаратів роботу в цьому напрямку заплановано в найближчому майбутньому.

Таким чином, використання всевітньої мережі «Інтернет» у процесі навчання на кафедрі гістології, цитології та ембріології, стало обов'язковою умовою сучасного освітнього процесу. Пошук нових методів застосування інтернет-ресурсів, а також розміщення результатів власних напрацювань, відкриває широкі перспективи у стимулюванні пізнавальної активності здобувачів вищої освіти та загального підвищення якості медичної освіти в Україні.

Список використаних джерел

1. Грін Н.В. Інтернет як засіб навчання. *Успіхи сучасного природознавства*. 2013. №5. С.59-61.
2. Сулаєва О.Н. Відбір змісту навчання з гістології у досягненні стандартів медичної освіти. *Вісник ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»*. 2014. Том 15. Вип. 3 (51). С.276-279.
3. Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Левченко О.А., Рудь М.В. Сучасний підхід до опанування і закріплення практичних навичок на кафедрі гістології, цитології та ембріології. *Актуальні проблеми сучасної медицини*. Том 23. Випуск 3 (83). С. 169-172.

УДК: 811.161.2'374

Шуневич Б.І.

**Львівський національний університет природокористування
Дубляни, Україна**

ЧАСТОТНІ СЛОВНИКИ: ЇХ ПРИЗНАЧЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ УКЛАДАННЯ

У статті проведено короткий огляд історії укладання частотних словників в Україні та, зокрема, у львівських університетах, описано основні призначення таких словників, а також проведено аналіз укладеного нами «Англійсько-українського частотного словника базових термінів з робототехніки» і показано перспективи його використання під час організації навчального процесу на кафедрах іноземних мов українських закладів вищої освіти.

На думку автора, на кафедрах іноземних мов частотні словники треба укладати на основі науково-технічної літератури всіх спеціальностей закладів вищої освіти з метою виявлення найуживаніших термінів, термінологічних сполук, граматичного матеріалу, які у першу чергу потрібно засвоїти студентам під час занять з іноземної мови.

Створені частотні словники, крім навчальної мети, можна буде використати також в інших згаданих у статті цілях.